

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobkyně: **A. M.**

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, IČ 00007064**
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. dubna 2019, č. j. OAM-324/LE-LE05-K09-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítala žalobkyně nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o její žádosti o mezinárodní ochranu tak, že se tato ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/19 99 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

I. Obsah žalobních bodů

2. Žalobkyně namítala, že je žalovaný řádně nezjistil skutkový stav věci a nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem a v důsledku toho nesprávně aplikoval příslušná ustanovení zákona o azylu. Uvedla, že žalovanému sdělila, že důvodem její žádosti o mezinárodní ochranu jsou zdravotní problémy jejího manžela, kterého doprovází a vyhrožování ze strany věřitele, kterému žalobkyně dluží peníze. Upozornila, že od počátku řízení splňuje veškeré podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany je dle ust. § 14 a odst. 1 zákona o azylu, když jsou v jejím případě důvodné obavy, že pokud bude vrácena do země původu, hrozí nebezpečí vážné újmy. Při pronásledování, jehož původcem je soukromá osoba, je zásadní, zda jsou státní orgány schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. V případě úvah nad ochranou poskytnutou v zemi původu přitom azylový zákon jednoznačně stanovuje podmínku účinnosti a dostatečnosti takové ochrany. Odkázala přitom na judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č.j. 5 Azs 50/2008-62. Připomenula rovněž, že je obecně známou informací, že v Arménii je ve velké míře rozšířena korupce a jsou velké nedostatky v činnosti policejních složek.
3. Dále uvedla, že žalovaný nesprávně posoudil skutkové okolnosti žádosti a že ze zjištěných skutečností dospěl k nesprávnému závěru, když žalobkyni neudělil humanitární azyl. Vzpomenula přitom judikaturu Nejvyššího správního soudu.
4. Připomenula, že posouzení situace a její nucený odchod z vlasti by se měl zvažovat v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu manžela žalobkyně, i přesto, že je posuzována výhradně situace žalobkyně. Vyslovila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, které označila za nezákonné, nepřiměřené a nesprávné. Žalovaný dle jejího názoru porušil svoji povinnost postupovat v souladu s právním řádem České republiky a se zásadami a principy činnosti správních orgánů.

II. Vyjádrění žalovaného

5. Žalovaný uvedl, že vzhledem k tomu, že žalobkyně odvíjí důvody své žádosti o mezinárodní ochranu rovněž od důvodů žádosti o mezinárodní ochranu jejího manžela, odkázal rovněž na rozhodné části spisového materiálu ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany pana R. M., vedené u zdejšího soudu pod č.j. 31 Az 10/2019–11. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně jsou dluhy, do kterých společně s manželem upadli, a snaha vydělat si v Evropě peníze na jejich zaplacení.
6. Dále konstatoval, že za druhý důvod podané žádosti žalobkyně označila zdravotní stav svého manžela. Žalobkyně v průběhu správního řízení osvětlila, že tyto dluhy vznikly poté, co její manžel měl přibližně v roce 2008 nebo 2009 úraz na stavbě při práci, která nebyla registrovaná, a proto mu nebyl úraz uznán jako pracovní. Zaměstnavatel poté na sebe nevzal žádnou odpovědnost, vyplatil manželovi pouze jednorázové odškodné ve výši 60 000 AMD. Manžel se po úrazu léčil asi jeden a půl roku a žalobkyně ho doma osm měsíců ošetřovala. Po roce a půl se začal manžel pomalu zotavovat, ale měl výpadky paměti. Asi od roku 2016 byl manžel opět schopen pracovat a vydělávat peníze. Žalobkyně má v současné době kromě dluhů za cestu do České republiky ještě další starší dluhy, neboť si půjčovala peníze např. v době, když jí onemocnělo dítě, celkem se jedná o částku asi 2 150 000 AMD, kterou dluží různým věřitelům, soukromým osobám. Kromě toho manžel dluží celkem 500 000 AMD, které si půjčoval od státu. Své dluhy žalobkyně

před odjezdem splácela, ale v Arménii jsou nízké platy a příjem ve výši 5000 AMD (asi 10 USD) za den žalobkyni umožňoval splácet jen malé částky. V současné době je žalobkyně bez práce, a tak nesplácí své dluhy vůbec a úroky proto rostou. Vzhledem k tomu, že žalobkyně své dluhy řádně nesplácela, začal jí vyhrožovat jeden z věřitelů, že ublíží jejím vnukům.

7. Žalovaný v případě žalobního bodu, v němž se žalobkyně domáhá udělení mezinárodní ochrany pro onemocnění svého manžela, odkázal plně na své vyjádření k jeho žalobě, která je zdejší soudem projednávána pod č.j. 31 Az 10/2019–13, v němž podrobně rozebral, proč ani v samotném případě manžela žalobkyně není jeho onemocnění důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejich forem.
8. Žalovaný uvedl, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany považuje za podanou čistě účelově za účelem legalizace jejího dalšího pobytu v České republice. Poukázal na to, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli jevy v zemi původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu. Výčet důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu je přitom taxativní. Mezi tyto důvody nelze podřadit snahu žalobkyně vydělat si v České republice finanční prostředky na zaplacení svých dluhů ve vlasti a ani snahu žalobkyně získat pro svého manžela na území Evropské unie bezplatnou léčbu. Ostatně ani sama žalobkyně v průběhu správního řízení nijak nepopírala ekonomické důvody své žádosti o mezinárodní ochranu, když i výslovně uvedla, že v České republice nemá v úmyslu zůstat a že se do Arménie hodlá se svým manželem vrátit v okamžiku, když si vydělají dostatek peněz. Pokud jde o žalobkyní tvrzené obavy z věřitele, u kterého si žalobkyně bezplatně vybrala zboží v hodnotě 150 000 AMD a který má nyní žalobkyni vyhrožovat, že ublíží jejím vnukům, správní orgán konstatoval, že v popisu potíží s touto soukromou osobou, tak jak je podala žalobkyně v průběhu správního řízení, správní orgán neshledal žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Správní orgán uvádí, že pokud se žalobkyně v souvislosti se svými dluhy setkala s jednáním věřitelů, které považovala za nezákonné, je nutné, aby se dříve, než se rozhodla řešit svou situaci pomocí své žádosti o mezinárodní ochranu, primárně obrátila s žádostí o pomoc na státní orgány své vlasti. Ze správním orgánem shromážděných informací o Arménii jednoznačně navíc vyplývá, že arménský právní systém poskytuje svým občanům dostatek prostředků na jejich obranu, pokud se cítí být ohroženi na svých právech. Žalobkyně se však poté, co jí mělo být uvedeným věřitelem vyhrožováno, na státní orgány své země neobrátila a v podstatě rezignovala na řešení svých problémů, když odjela z vlasti. Z vyjádření samotné žalobkyně přitom nevyplynulo, že by jí bylo jakkoli bráněno či znemožněno využití prostředků k zajištění ochrany jejich práv.
9. Žalovaný uvedl, že aby v případě žalobkyně bylo možno hovořit o pronásledování soukromými osobami, které by bylo azylově relevantním, muselo by být v řízení rovněž prokázáno, že arménské státní orgány nejsou schopny či ochotny žalobkyni zajistit ochranu. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 6 Azs 8/2003, ze dne 11. 3. 2004. Žalovaný shrnul, že je nutno použít všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, než nastoupí nástroje ochrany mezinárodní. V konkrétním případě žalobkyně rozhodně nelze dojít k závěru, že by jí byla příslušnými arménskými orgány odmítnuta ochrana její osoby, nebo že by stát nebyl schopen či ochoten jí poskytnout ochranu nebo že by poskytnutá ochrana byla nedostatečná.

10. Dále žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2013, č. j. 6 Azs 37/2012-27, v němž soud uvedl, že „[u] soukromých osob jako původců pronásledování tedy musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování, aby mohlo být takové pronásledování ze strany soukromých osob přičitatelné státu a tím azylově relevantní.“ Pokud se žalobkyně ani nepokusila využít možnosti požádat o ochranu vnitrostátní orgány v zemi původu, a neuvedla žádné konkrétní důvody, na základě kterých by jí měla být arménskými státními orgány taková pomoc odepřena, nemohl správní orgán ani posoudit, zda by žalobkyni byla adekvátní ochrana v její zemi poskytnuta.

III. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
12. Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že dne 15. 11. 2018 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a následně k datu 20. 11. 2018 poskytla údaje k podané žádosti. Uvedla, že je arménské národnosti a státní příslušnosti a hlásí se k Arménské apoštolské církvi a nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani organizace. Je vdaná a její manžel se v současné době rovněž nachází v pozici žadatele o mezinárodní ochranu v České republice. Její dva synové jsou v současné době ve své vlasti, její dcera se spolu se svým manželem a dětmi rovněž uchází o udělení mezinárodní ochrany. Konstatovala, že nikdy předtím nepobývala na území Evropské unie, ani neměla udělené žádné vízum nebo povolení k pobytu a o mezinárodní ochranu žádá poprvé. Dle jejího konstatování je celkem zdravá, trpí kataraktou levého oka, pravé oko jí bylo ve vlasti operováno, na levé již neměla peníze. Za důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany označila skutečnost, že s manželem upadli do dluhů a do České republiky přijeli za prací. Manžel by nebyl potřebnou částku schopen sám vydělat, proto přijela s ním. Jiné důvody žádosti neuvedla. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 22. 2. 2019 za přítomnosti tlumočnicka arménského jazyka. Žalobkyně uvedla, že ve vlasti žila s manželem v provincii Kotayk, kde měli přidělený od obce byt k bezplatnému užívání. Uvedla, že ve své vlasti pracovala jako uklízečka a následně jako pekařka v restauraci. Pro opuštění vlasti se rozhodla asi 3 měsíce před odjezdem, původně chtěla jet pracovat do Ruska a vydělat tam peníze na léčbu manžela. V Rusku jí však poradili, že je lepší odjet do Evropy, Českou republiku si vybrala proto, že zde pobývá její dcera. Během pobytu v Moskvě jí nějací Arméni poradili, že má letět do Kyjeva s přestupem v Praze. Za svou cestu do České republiky zaplatila žalobkyně asi 600 až 700 EUR, které si půjčila. Za konkrétní důvod svého odjezdu z Arménie označila jednak zdravotní stav manžela a dále potřebu vydělat si peníze na splácení dluhů. Do dluhů se dostali poté, co manžel asi před 15 lety utrpěl pracovní úraz. Manžel pracoval jako řidič nákladních aut, úraz na stavbě se mu stal při práci, která nebyla registrována, a proto mu nebyl uznán jako pracovní. Zaměstnavatel na sebe nevzal žádnou odpovědnost, vyplatil manželovi pouze jednorázové odškodné. Manžel se po úrazu léčil asi jeden a půl roku, žalobkyně jej osm měsíců ošetřovala. Schopen práce byl až v roce 2016. Žalobkyně má v současné době kromě dluhu za cestu do České republiky i dluhy další vůči soukromým osobám. Kromě toho manžel dluží asi 500 000 AMD, které si půjčil od státu. Žalobkyně před odjezdem

z Arménie své dluhy splácela, v současné době je bez práce, takže nesplácí vůbec nic a úroky jí rostou. Jeden z věřitelů jí začal vyhrožovat, že ublíží jejím vnukům. Dlužní úpis ani žádný dokument o půjčce od tohoto věřitele sepsaný nemá, nepůjčovala si od něj peníze v hotovosti. Dále uvedla, že zdravotní stav jejího manžela není dobrý, má potíže s dýcháním a bolesti hlavy. Kvůli tomu nemůže pracovat, není schopen spát a odpočinout si, je unavený a nemůže se na práci soustředit. Léčba zdravotních problémů žalobce je v Arménii dostupná, nemá však na ni peníze. Žalobkyně uvedla, že od své dcery měla informaci o tom, že žadatelé o mezinárodní ochranu mají zdravotní péči zdarma. Kromě uvedeného neměla ve vlasti žádné jiné problémy.

13. Krajský soud posuzoval postup žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu.
14. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
15. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobkyně podrobně zabýval, posuzoval její azylový příběh na základě výpovědí žalobkyně učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.
16. Ze správního řízení krajský soud rovněž zjistil, že žalovaný vzal v potaz žalobkyní uváděné důvody a následně se s nimi v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal. Lze se tedy přiklonit k závěru, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobkyně neuváděla žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány ve své zemi původu. Neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobkyně výslovně sdělila, že nikdy nebyla členem žádné politické strany a nebyla nijak politicky aktivní. Nelze proto dospět k závěru, že by byla ve vlasti pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.
17. V řízení dle názoru krajského soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobkyně mohla mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Důvody pro udělení azylu na základě daného ustanovení jsou zákonem taxativně vymezeny. Mezi tyto důvody nelze podřadit snahu žalobkyně vydělat si v České republice finanční prostředky na zaplacení svých dluhů ani snahu získat pro svého manžela bezplatnou léčbu. Navíc žalobkyně ani ekonomické důvody své žádosti o mezinárodní ochranu v průběhu řízení nijak nepopírala. Žalovaný tedy důvodně zdůraznil, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona

o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však před jakýmkoliv negativními jevy v zemi jeho původu. Žalovaný přitom neshledal, že by žalobkyně byla ve své zemi pronásledována ze strany tamních státních orgánů pro své politické aktivity, rasu, národnost, pohlaví, náboženství, či příslušnost k určité sociální skupině nebo se takového pronásledování obává. Žalovaný zákonně neshledal v popisu potíží žalobkyně se soukromou osobou – věřitelem žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Krajský soud se přiklonil k názoru, že arménský právní systém poskytuje svým občanům dostatek prostředků na jejich obranu, pokud se cítí ohroženi na svých právech a žalobkyně by se měla o pomoc obrátit primárně na státní orgány své vlasti před tím, než se svou situaci rozhodne řešit žádostí o mezinárodní ochranu. Z výpovědi žalobkyně nelze žádným způsobem dovodit, že by jí bylo ze strany arménských státních orgánů jakkoliv bráněno či znemožněno využití prostředků k zajištění ochrany jejich práv. Za zákonný považoval krajský soud rovněž názor žalovaného, dle něhož ekonomická nouze v zemi původu nečiní z žalobkyně uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je Česká republika vázána. Nedobrá hospodářská situace v Arménii jistě postihuje velkou část občanů země bez rozdílu. Žalobkyní tvrzené ekonomické potíže ve vlasti rozhodně nelze považovat za důvody ve smyslu zákona o azylu relevantní, přičemž všeobecné zhoršení ekonomické situace nelze považovat za nijak zásadní, neboť žalobkyně je dospělou, praceschopnou osobou a může se tak plně postarat o své potřeby v zemi původu. Má rovněž určité zázemí u svého syna, tří sester a bratra, s nimiž udržuje kontakt.

18. Správní orgán se zabýval posouzením žádosti žalobkyně a opatřil si aktualizované informace o situaci v Arménii (viz str. 5 napadeného rozhodnutí). Lze se přiklonit k jeho názoru, že současnou bezpečnostní situaci v Arménii nelze považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť zde neprobíhá žádný ozbrojený konflikt. Žalovaný uvedl, že si samozřejmě je vědom napětí mezi Arménií a Ázerbajdžánem vyplývajícího ze sporadických střetů mezi arménskými a ázerbajdžánskými vojáky na územích Náhorního Karabachu. Nicméně žalovaný zdůraznil, a k tomuto názoru se lze přiklonit, že žalobkyně dle vlastních vyjádření před odjezdem z vlasti žila v provincii Kotayk, ležící v centrální části země, tedy v místě, které je podle informace OAMP ze dne 28. 8. 2017 pod kontrolou arménské ústřední vlády a nedochází zde k žádným bezpečnostním incidentům. Není tedy důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující v oblasti Náhorního Karabachu rozšířil i do dalších částí země. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní a nedochází zde k ozbrojeným střetům.
19. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel krajský soud rovněž ze závazné judikatury Nejvyššího správního soudu obsažené v jeho rozsudku ze dne 24. 11. 2016 č.j. 7 Azs 219/2016 – 27, která uvádí, že „*Pojem pronásledování je vyložen v § 2 odst. 8 zákona o azylu, ve znění účinném v době rozhodování žalovaného, tak, že „[z]a pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychologický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“. Povinností stěžovatelek podle judikatury Nejvyššího správního soudu přitom nebylo pronásledování dokazovat jinými prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí; naopak povinností žalovaného bylo, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, a ze dne*

24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89).“ „při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“.

20. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.
21. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
22. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. 2 Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: „Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“. Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud tedy žalovaný v projednávané věci odůvodnil, že žalobkyně je dospělou, plně svéprávnou osobou, když si živobytí obstarává za pomoci své vlastní práce, nelze než s tímto názorem souhlasit. Ohledně zdravotního stavu žalobkyně uvedl, že se zdravotně dle vlastního prohlášení cítí zcela v pořádku, pouze trpí kataraktou levého oka, s tímto onemocněním však nemá žádné zvláštní omezení, žádnou léčbu nepodstupuje a pravidelně neužívá léky. Krajský soud se na základě uvedeného přiklonil k názoru žalovaného, že nebyl zjištěn žádný důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu.

23. Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobkyně důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
24. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
25. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 7 - 10) žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými skutečnostmi, přičemž konstatoval, že žalobkyně neuvedla žádnou takovou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu v Arménii stala terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti, z čehož by se dala možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti odvozovat. Žalovaný tak dospěl k závěru, že lze opodstatněně předpokládat, že žalobkyni v případě návratu do vlasti by nemohlo ze strany arménských státních orgánů nic konkrétního hrozit. Nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobkyni hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Dle informací OAMP ze dne 20. 6. 2018 je Arménie zemí, jejíž právní předpisy neumožňují udělit trest smrti za žádný trestný čin. S těmito závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje.
26. Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, důvod pro doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí.
27. Žalovaný se rovněž zákonným způsobem vypořádal s tvrzením žalobkyně ohledně problémů s věřitelem, kterému dluží příslušný peněžní obnos a který ji před odjezdem vyhrožoval. Je totiž zřejmé, že se žalobkyně poté, co jí věřitel vyhrožoval, na státní orgány své země neobrátila, na řešení svých problémů ve vlasti v podstatě rezignovala a

odjela ze země. Z výpovědi žalobkyně přitom nevyplynulo, že by jí bylo jakkoliv bráněno či znemožněno využití prostředků k zajištění ochrany jejích práv. Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu obsaženou v rozsudku sp.zn. 6 Azs 8/2003 ze dne 11. 3. 2004. Je totiž nepochybné, že v případě žalobkyně se jedná o obavy z jednání soukromých osob za situace, kdy politický systém v zemi původu dává možnost domáhat se ochrany práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny. Nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobkyně v případě svého návratu do vlasti byla jakkoliv postižena za svoji azylovou žádost v zahraničí. Tento závěr žalovaný podpořil informací MZV ČR ze dne 14. 2. 2019, z níž vyplývá, že zastupitelský úřad České republiky v Jerevanu nedisponuje informacemi o znevýhodnění či diskriminaci takových osob ze strany státních orgánů. Tito lidé nejsou po návratu vyslýcháni, obtěžováni, ani jinak pronásledováni. Krajský soud ve shodě s názorem žalovaného nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud přitom plně odkazuje na závěry žalovaného vyslovené v napadeném rozhodnutí na straně 8 a 9. Za zákonný lze označit rovněž závěr žalovaného, dle něhož žalobkyně nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť z výpovědi žalobkyně, evidence žadatelů o mezinárodní ochranu a ani ze zjištění správního orgánu učiněného v průběhu správního řízení nevyplyná, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobkyně ve smyslu tohoto ustanovení.

28. Krajský soud se rovněž přiklonil k názoru žalovaného, dle něhož ani v samotném případě manžela žalobkyně není jeho onemocnění důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejich forem. Tato skutečnost je soudu známa, neboť případ manžela žalobkyně je projednáván rovněž před zdejší soudem a to pod sp. zn. 31 Az 10/2019.
29. Krajský soud závěrem konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se závaznými právními předpisy i závaznou judikaturou Nejvyššího správního soudu a je přezkoumatelné. S názory vyslovenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí se krajský soud ztotožňuje a v plném rozsahu na ně odkazuje.
30. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
31. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 19. prosince 2019

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně